

BRASSÓ

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassó- s nagy-küküllőmegyei választmányának hivatalos közlönye.

MEGJELENIK HETENKENT HARÓMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban. Budapest: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát, Bécsben: Daube G. L. és társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. s társa hirdetési irodájában.

92-ik szám.

Brassó, Kedd, augusztus 13-án.

V. évfolyam. 1889.

A brassói magyar dalárda bucsúestéje.

Brassó, 1889. aug. 12.

Emberi gyarlóság, kicsinyleni a mink van. Nem akarjuk látni, ismerni annak értékét. Azonban közbelép valami véletlen, megfoszt birtokunktól. A veszteség érzete rögtön felébreszti keblünkben a veszített tárgy avagy egyén értékét. Innen származik ez a felsőhajtás is: „Oh, ha még egyszer birhatnám!” „Ha tudnám, feltámaszthatom: még a sírból is kiásnám!” Csakhogy elvesztett kincs után késő a bánkódás.

A brassói magyar dalárda 26 év óta teljesíti Brassóban a leghazafiasabb missziót. Törhetlen erővel halad előre. Szerényke forrásból fakadt volt fel egyik itteni keresztény felekezet buzgó lelkesedésének fáradhatlan munkássága alatt. Mikor annyira erősödött, hogy a brassói magyarságnak felekezeti különbség nélkül kedvence lett, akkor kilépett a felekezetiesség szűk köréből s közös kincse lett a brassói magyarságnak. Részt vesz azóta ennek minden ünnepében. Támogatja a felekezeti, a kulturális érdekeket. Ma az unitárius, holnap az ág. ev., aztán a református, majd a róm. kath. felekezetek érdekeinek előmozdításában fáradozik. Az E. M. K. E.-nek, az 1848. márczius 15-iki nemzeti ünnepélynek szolgál önzetlenül. Kiválókép temetéseknél hallatja szívemelő gyászdalait. Mindenütt ott van, a hol lelkesíteni kell a közművelődés, a szent hazaszeretet érdekében. Évenkénti 3 rendes előadása mindannyiszor a legszebb, a leghazafiasabb ünnepei a brassói magyarságnak. Nincs közöttünk senki, a ki ellenkezőt merne állítani.

Ezelőtt egy évvel mondtuk e dalárda 25 éves ünnepsége alkalmával: „Legyetek üdvözölve kedves dalárok, szívéhez forrtatok a brassói magyarságnak s nincs hatalom mely titeket elszakíthatna!” Ezt ma még több joggal mondhatjuk. A brassói magyar dalegyület közelséggel hordozta meg pompás lobogóját mult év őszén a szomszéd Háromszék-megyében is. Ma azonban még nagyobbra áll készen. Készen áll az e hónapban, hazánk egyik legmagyarabb városban tartandó orsz. dalárversenyben részt vehetni. — Készen áll. Milyen könnyű ezt a szót leírni, kimondani! Gondoltunk-e arra, hogy mennyi fáradságba, áldozatba került dalárdánk tagjainak 10—12 hét óta, míg ezt mondhatták: „Készen vagyunk, indulhatunk Szegedre, erő, bátorságot, érzünk magunkban arra, hogy részt vehessünk a dalárdák országos versenyében.”

Mások egy évi fáradságos munka bevégezése után, letették kezeikből a tollat, a szerkesztőt és a hó napok beálltával siettek pihenni, siettek fürdőkre. A mi dalárdánk lelkes tagjai a forró napokban is idehaza maradtak, félretették a kényelem-keresést és e helyett tanulak szorgalmasan, fáradhatatlanul, éjet, napot összetéve, hogy becsülettel állhassanak meg a versenyterén, hogy megmutathassák az anyarszágnak, hogy itt a déli Kárpátok alatt is vannak magyarok, kik dalolni is tudják, de kell, tényleg is igazolják: „Érted élünk, halunk hazánk!”

Általunk soha eléggé nem méltányolható eredménye Szegeden nemcsak rájuk fog fényt deríteni, hanem reánk brassói magyarokra, a dalárda pártoló tagjaira is. A dalárda jó hírneve a miénk is lesz. A mi dalárdánknak nyújtandó elismerés koszorujának egy-egy zöld levele a pártoló tagok kebelét fogja ékesíteni. Velük leszünk szívben, lélekben, midőn a versenyterre kilépnek. Gondoljanak ők is abban az ünnepélyes pillanatban itthon maradt barátaikra, pártolóikra s merítsenek lelkesedést annak tudatából, hogy mi is rájuk gondolunk s várjuk a villanyszáron hozzáuk repitendő kedves tudósítást, a mely nekünk is épen olyan örömet fog okozni, mint nekik, a mi testvéreinknek.

Az e hó 10-ikén az Európa „Székely Mózés” termében tartott bucsuestélyen hallott kedves magyar dalok hallása után, bár azok nem a versenyzalok voltak, nekem nincs kétségem a felől, hogy brassói magyar dalárda megfogja állani a dalversenyben is a maga helyét. A kifejtett munkásság, a fáradságot nem ismerő szorgalmas tanulás eredménye meglátott e bucsuestélyen is. Az elvetett mag nem veszhet el, a munka jutalma olyan természetes, mint forró napok után az áldásthözó csendes eső.

E reménynyel bocsátunk, dalártestvéreink, a nagy utra, az országos dalárünnepély versenyére. Nem csalta meg Nőét az ő hite: olajággal tért vissza a bárkából kibocsátott galamb. Hitem azt sugja, hogy ti is az elismerés cserkoszorujával térendek vissza. A viszontlátásig Isten veletek!

Kóós Ferencz.

Belföld.

Brassó aug. 12. (Katonai értekeztet.) Teljesen megbízható forrásból jelentik lapunknak Nagy-Szebenből, hogy ott több napig tartott katonai értekeztet volt, melyen részt vettek közös hadseregbeli és honvédségi törzstisztek. Az értekeztetek f. hó 9-én végződtek. Tárgyuk teljesen ismeretlen.

Külföldi szemle.

Brassó, 1889. aug. 12.

A közép-európai békeszövetségnek ismét egy ünnepe lesz uralkodónk berlini látogatása, mely elé három nagyhatalom népei örömmel és megnyugvással néznek. Örömmel azért, mert e látogatás egy új bizonyítéka a szövetség fennállása- és szilárd voltának; megnyugvással azért, mert a szövetség fennállása hivatalva van arra, hogy továbbra is biztosítsa az európai béke fennmaradását, melyre különösen nekünk, magyaroknak, nemzeti rekonstrukciónk folytatása és államunk további kiépítése s megszilárdítása céljából még jó ideig oly igen nagy szükségünk van.

A Krétából jövő hírek fenyegetőbbek és százával jönnek a Pyraeusba görög családok, melyek az 1860-diki rémjelenetek ismétlődésétől való féltükben menekültek. A krétai kérdés azért veszedelmes, mint-hogy eredete és lefolyása ép úgy nemzeti, mint hitfelekezeti indokokon nyugszik.

Mint a „Times” jelenti, London, Berlin, Bécs és Róma kabinetjei egyhangulag oly irányban hoztak határozatot, hogy Görögországnak a krétai ügyre vonatkozó köriratában foglalt követelések teljesítését megtagadják. Krétai kérdés egyáltalán nem létezik és így nincs okuk a szultán ügyeibe avatkozniok. — A francia kormány minden körülmény között nagy tartózkodással kívánja szemlélni a krétai ügyek fejlődését. Általában azt hiszik hogy Görögország felirata nem fogja a nagyhatalmakat valamely diplomáciai közbenjárásra bírni, hanem be fogják várni, vajjon sikerül-e Törökországnak, a mely elegendő haderő felett rendelkezik, a zavargások urává lenni. Abban az esetben azonban, ha ez nem történne meg, nincs kizárva annak a lehetősége, hogy valamely oldalról az értekeztet tartásának eszméjét pendítik meg. Az ügy most már bizonyos jelentőséggel bír és nem valószínűtlen, hogy a touloni hajóraj legközelebb az elvitorlázásra nyer hadiparancsot.

A párisi itélőszék aug. 10-iki ülésében Quesnay de Beaupaire fő államügyész folytatta vádbeszédét, melyben hosszabb elméleti fejtegetésbe bocsátkozik, annak a bebizonyítására, hogy az állami törvényeknek

nem csak a merényletet illetőleg, hanem az összeesküvés és az ezzel összefüggő vétségek kérdésében is illetékes ítéletet hozni. A főügyész azután Boulanger egyébb üzelmeiről is nyilatkozik és beszédét azzal végezte, hogy Boulanger az összeesküvés, merénylet és ezzel összefüggésben levő tények miatt az állami törvényeseknek kiszolgáltatja. — Buffet jobbparti szenátor nagy zaj és lármá közepette kíván szólni, Leroyer elnök azonban megtagadja tőle a szót és kijelenti, hogy az állami törvényesek csak zárt ülésben tanácskozhatnak. A törvényesek azután haladéktalanul mint nem nyilvános testület megalakult és üléseit hétfőre halasztotta.

Román lapszemle.

Összetűztek csak amugy kedves kartársi nyelven a „Gaz.” és a „Tribuna”. A pert a „Tribuna” kezdte, elpanaszolta olvasóinak, hogy a „Gaz.” kiollózza a „Tribuná”-nak véres verejtékkel német lapokból fordított magyarfaló cikkeket, Ezt a „Gaz.” nem hagyta szó nélkül, s hosszú válaszában az a veleje, hogy te sem vagy különb legény mint én. „Ha én vettem tőled, bizony te még többet vettél tőlem.”

Már mi csak azt mondjuk, hogy ne perlekedjenek a felett, hogy melyik nagyobb magyarfaló. Tudjuk mi ezt a nélkül is. Az egyik tizenkilencz, a másik egy híján husz. Nekünk az édes mindegy, hogy melyik veszi át a magyarfaló német cikkeket, szláv fürmedvényeket, és melyik ollózza ki a másikkól. Elég tudnunk azt, hogy mivel táplálják naponta olvasóikat, kiknek nem kívánhatjuk akár a „Gazeta”, akár a „Tribuna” átolvasása után, hogy: „Să vă fiă de bine”. Vállják egészségükre! Ezt ugy is hasztalan kívánjuk, mert tudjuk, hogy nem képesek megemészteni. Azért értjük, ha akár nálunk, akár más alkotmányos országban az ellenzék szünet nélkül ostromolja a kormányt s a francia példabeszédet tartja szeméi előtt: „Kelj föl, hogy üljek én helyedre.”

Megteszi azt az ellenzék még libera Romániában is, nem csak tollal, hanem pisztolylyal is s ezt Bre-tiano is nagyon keservesen tapasztalta. De hogy valamely párt lapja, illetőleg lapjai ne találjanak hálásabb tárgyat ennél: „Unguri! așia, unguri! eac’ așia” azaz: „A magyarok így, a magyarok amugy,” s mikor már eszük termékeiből ki-kifognak, akkor német és szláv lapokból fordítsák át a magyarfaló cikkeket, ezt csak a „Gaz.” és „Tribuna” képesek elkövetni. Nem ugorka-évad ez náluk, hanem rendes foglalkozás. Nekik mindegy, akár Tisza, akár Apponyi, legalább tettetik, hogy mindegy; így ők nem a kormányt akarják megbuktatni, hanem? . . .

„Még jöhetnek ilyen meg amolyan idők s akkor . . . ez okoskodásaiknak vége. Hát akkor az a kozák épen úgy hátba vágja őket, mint 1849-ben szemünk láttára akárhányszor tette a mi nagy bámulatunkra.

Reális alap nélkül lehet ugyan bombasticus lapot szerkeszteni, egymást túlárverezni, de ezzel a natio nem fog soha jóllakni. Tőlünk ugyan duhajkodhatnak akár egymás között, akár az Unguri-k ellen, mi jegfennebb azt feleljük rá, hogy: „Uram ne segítsd őket, mert egyik sem érdemes reá.”

Mert, hogy konkrét esetet is hozzunk fel, az Emke és az Asotiatuine ebben a hónapban tartják évi közgyűléseiket. Az Emke Szamos-Ujvárt, az Asotiatuinea Fogarason. Azt hihetnék e sorok olvasói, hogy ez a két román napilap legalább egy héten egy vezérczikket ír az Asotiatuinea érdekében, melyben buzdítsa, lelkesíti a natiót, hogy miután a nagy fáradsággal évek folyama alatt összegyűjtött százezer forint alapot egyetlen polg. leányiskolába beépítették, akár jól tették ezt, akár bakkot lőttek, — ne álljanak meg, hanem gyűjtsenek tovább is. Vajjon ezt teszik-e a román natio zászlós urai azaz hogy szerkesztői? Eszük ágában sincs. Erre elég egy kis hirdetmény a vegyesek között. A vezérczikkek jók lesznek a mi kulturregletünk ellen, mely nem áll fenn 30 év, hanem csak öt év óta s már is van fél millió alapja

Ez a baj, hogy miért van. Másokat dobálnak sárral, a helyett, hogy saját kulturális ügyeikért lelkesednének és lelkesítenének.

Lám a »Gaz.« kijelenti, hogy ő biz nem hisz a kolozsvári lapoknak, ő nem hiszi, hogy az Emkének félmillió tőkéje van s hogy a »Nemzet« lehetetlen dolgokat kíván, midőn azt óhajtja, hogy ez az összeg tiz évig mindig így emelkedjék, mert — vai de noi — jaj minekünk, akkor tiz év múlva két milliárd alapunk fogna lenni. E felett aztán lehet cifra vezércikket perditeni s bele vegyíteni Tiszát, Farkas Menyhértet, Kultúregyletutul . . . csak egyet nem t. i. az Asotiatuineát.

Minek is emlegetni, ha már nincs alapja, azaz hogy van szép polgári leányiskolája.

Hát a falusi iskolák, hát a tanítók fizetése, a tantermek felszerelése, hát a papok anyagi helyzetének megbeszélése?

Ezekről kellene vezércikkeket bár az ugorka dény alatt irogatni. Nem lehet. Miért nem? Mert az olvasók azt mondanák, hogy a lap üres, nincs semmi benne. Hát így van??

Czenkalji.

A vidéki kereskedelem érdeke.

Van az ipartörvénynek egy rendelkezése, mely keményen sújtja a vidéki kereskedőket: az 50. §., az t. i., hogy minták előmutatásával rendeléseket lehet felvenni.

Ezt bécsi kereskedők s gyárosok úgy értelmezik, hogy a vidéken valóságos házalást folytatnak, selejtes áruikkal előzönlük a piacot — egyrészt rászedve a vásárló közönséget, másrészt megkárosítva a kereskedőket.

A törvény ezen káros intézkedése ellen foglalt állást a »brassói kereskedelmi és iparegyesület«, mely következő feliratot intézte Baross Gábor kereskedelmi miniszterhez:

»Nagyméltóságu kereskedelemügyi magyar kir. miniszter ur!

Kegyelmes urunk!

A »Brassói kereskedelmi és iparegyesület« választmánya f. évi július hó 8-án tartott üléséből következő alázatos kéréssel bátorkodik nagyméltóságod magas színe elé járulni:

Az 1884. évi XVII. t. cz.: az ipartörvény 50. §-ja az ország vidéki iparát és kereskedelmét igen érzékenyen károsító rendelkezést tartalmaz, midőn megengedi, hogy bármely iparosnak »jogában áll azokat (t. i. saját vagy mások készítményeit) bárhol és bármikor, minták előmutatásával is, megrendeléseket gyűjteni, vagy gyűjtetni, megrendelt munkát teljesíteni vagy munkásai által teljesíttetni.

Ezen rendelkezés következtében nagyobbára osztrák, kisebb mértékben budapesti, gyárosok s nagyobb kereskedői házak utazói s ügynökei megjelennek a vidéki piacokon s házról-házra menve, valóságos házalást folytatnak mintáikkal, minden áron üzleteket kötve.

Budapesti és bécsi szabók jelennek meg itt, mértéket vesznek és elküldik utólag a ruhákat. Annysira megy ez, hogy nagyobb bécsi házak ügynököket tartanak a vidéki piacokon, kik értesítik őket esetleg megköthető üzletekről, mire az utazó megjelenik az illető magánházaknál; bemutatja mintáit s felveszi a rendelést.

Hogy ez mennyire sújtja a vidéki kereskedői osztályt, ez kézen fekvő. Hisz utóbbi időben már azt is kipuhatták bécsi házak, — természetesen helyi megbízottak által — hol történnek nagyobb kiházasítások, a melyeknek ruha- s kelengye-szükségletét elvállalhatnák szállításra. És tényleg mellőzötnének ez által a helyi kereskedők nagyobb vásárlásoknál.

Már pedig — kegyelmes ur — nem hihető, hogy a törvény tönkre tenni célozta volna a vidéki kereskedelmet, — a mint e rendelkezés idővel tényleg tönkre juttatja; mert természetes, hogy a vidéki kereskedő nem képes árban versenyezni a nagy gyárossal vagy kereskedőházzal, mert hisz neki is csak ettől kell vásárolnia, ezenkívül adót, házbért személyzetet tartani s elvégre élnie is kell. Mindez pedig kérésessé van téve az ipartörvény 50 §-ának hivatott rendelkezése által, mely korlátlan tért enged a házalásnak.

Azonban még egy más szempont is ellene szól a törvény ezen intézkedésének: a vevőközönség érdeke. A helyi kereskedővel szemben van garanciája a közönségnek, mert ha selejtes, rossz áruval csalta meg, kerüli őt, úgy hogy rövid idő múlva veszve van. Ámde azt a bécsi vagy budapesti utazót egyszer látja életében, a ki tehát reászedheti megtorlás nélkül. És hogy e rászédések nem ritkák, az a külföldi ipar selejtes termékeit ismerve, nagyon természetes.

E mellett — kegyelmes ur — az a bécsi kereskedő Magyarországon adótnem fizet; egy sokkal több tehát, hogy egy nagy kedvezmény élvezetéből kizárassék.

Mindezek alapján bátorkodik ezennel választmányunk azon alázatos kéréssel fordulni nagyméltóságodhoz: kegyeskednék az 1884. évi XVII. t. cz. 50. §-ának ezen részét: »továbbá jogában áll azokra bárhol és bármikor, minták előmutatásával is, megrendeléseket gyűjteni vagy gyűjtetni, megrendelt munkát teljesíteni, vagy munkásai által teljesíttetni,« tekintettel a vidéki kereskedői osztály nagy részének vitális érdekeire, novelláris uton a törvényhozás által hatályon kívül helyeztetni.

Alázatos kérésünket ismételve, vagyunk

Brassóban, 1889. aug. 5-én

Nagyméltóságu miniszter ur kegyelmes urunk legalázatosabb szolgálai
a »Brassói kereskedelmi és iparegyesület«,

Tanügy.

I.

Értesítés.

A brassói állami közép faipariskolába való felvételekről.

A tanulók beírása szeptember 1-ső napjától 10-éig tart.

Az intézetbe rendes tanulóul felvétetnek:

a) azok, kik az iparos tanulók számára szervezett iskola három évi tanfolyamát bevégezték s legalább is jó osztályzatu bizonyítványuk van;

b) kik a felső népiskola három évi tanfolyamát bevégezték s legalább is jó osztályzatu bizonyítványuk van;

c) azok, kik a polgári iskola, gymnasium vagy reáliskola négy alsó osztályából jó sikerű bizonyítványt nyertek;

d) iparos segédek és mindazok, kik az a) b) vagy c) pontban kívánt készütségüket felvételi vizsgálat utján bizonyítják.

Általában megkívánatik, hogy a belépni kívánó növendék a faiparban már előre gyakorlatot szerzett legyen, továbbá, hogy minden tanuló az első és második tanév bevégeztével kiadott két havi szünidő alatt a gyakorlatban foglalkozzék.

A felvételi feltételeknek különben megfelelő s már a gyakorlatban működött tanulók a nem gyakorlatok felett előnyben részesülnek.

Az 1887. évi XXII. t. cz. 5. §-sa értelmében pedig a védhimlő-ujraoltást igazoló bizonyítvány bemutatása mellett vétetnek fel a tanulók.

A tanítás díjmentes.

Az intézettel kapcsolatban álló konviktus által nyújtandó kedvezmények s azok elnyerésének feltételei a következők:

1. A konviktusban egy tanuló élelmezési költségei egy havi időre a következőleg állapítatnak meg:

a) Reggeli, ebéd és vacsora kenyérrel 12 frt.

b) Ugyanaz kenyér nélkül 10 frt.

2. A felvett tanulók fizetők és ösztöndíjasok.

A) Fizetők:

a) a kik a köztartás egész díját fizetik;

b) oly közel vidékiek, kik az ebédért kenyér nélkül 4 frt 50 krt és kenyérrel 5 frt 25 krt fizetnek.

B) Ösztöndíjasok:

a) az E. M. K. E. 100 frtos ösztöndíját élvező egy tanuló;

b) kik az intézettől ebédet és havi pénzsegélyt nyernek;

c) kik az intézettől ebédet nyernek kenyérrel, vagy a nélkül.

3. Fizetési helyre — a jelentkezéshez képest — korlátolt számmal vétetnek fel tanulók.

4. Az ösztöndíjas helyek száma és minősége a jelentkező tanulók anyagi s egyéb viszonyaihoz képest a tanári kar által a felvételek után állapítatik meg.

A kik akár a fizetési, akár ösztöndíjas helyre felvétetni óhajtanak, előképzettségüket és esetleg szegénységüket igazoló okmányokkal felszerelt kérelmüket szeptember hó 1-ig nyújtásuk be az igazgatósághoz.

Az intézettől végbizonyítványt nyert tanulók a következő kedvezményben részesülnek:

1. A nagyméltóságu földm., ipar- és kereskedelmi miniszter urnak 1887. évi deoz. hó 20-án 64,831. sz. a. k. magas rendelete alapján az asztalos és esztergyáros ipar önálló üzésére fel vannak hatalmazva.

2. A nmlgu közmunka- és közlekedési miniszter urnak 1889. évi ápril hó 26-án 17,129. sz. a. kelt magas rendelete alapján a m. kir. államvasutak műhelyeibe 1 frt. 20 kr napidíj mellett gyakornoki minőségben léphetnek be, hogy a vasuti kocsi építéshez szükséges ismeretek megszerzése által műasztalos vagy bognár művezetők képeztesse.

3. A nmlgu vallás- és közokt. miniszter urnak

1889. évi márczius hó 15-én 45,386/1888. sz. a. kelt magas rendelete alapján felvétethetnek a budapesti polgári iskolai tanítóképezde ipari szakcsoportjába.

4. Azon tanulók, kik az intézetbe lépéskor kimutatják, hogy a gymnasium-, reál- vagy polgári iskola négy alsó osztályát elvégezték, egy évi önkéntességi joggal bírnak.

Brassó, 1889. aug. hó.

Az igazgatóság.

Irodalom.

A Lélekidomár, Jókai legújabb regénye, melyet Révai testvérek »Jókai Mór újabb regényei« című füzetes vállalatban adnak ki, gyorsan halad a befejezése felé. Az ötkötetes regénynek most már 5-ik kötete is megkezdődik a megjelölt 20—23. füzetekben. A Lélekidomárról sem mondhatunk egyebet, mint a mit »A löcsei fehér asszony«-ról, a »Kis királyok«-ról, a »Három márványfej«-ről már oly sokszor elmondunk. Jókainál nem is akarunk mi újat felfedezni, mert a mit nyújt, azt egy istentől megáldott szellem ragyogása aranyozza be és minden sora egy-egy gyöngy-sor azon a szemképrázlató ékességben, mely dicsfényt alakjában az ő geniusát környezi. Nem zengünk dicséretet, Jókai regényei olvasásánál szívve lesz az epe is, azért hát kritikát se várjon tőlünk senki, — nem ajánljuk, — mert Jókait ajánlani legalább is nevetség volna. De igenis ajánljuk a megszerzési módot, melylyel legkönnyebben és legolcsóbban juthat mindenki Jókai legújabb regényeinek, így a Lélekidomárnak is birtokába; ajánljuk Révai testvérek füzetes vállalatát, mely már 101 füzetben adja Jókait és közkinccsá tette a koszos író legújabb öt regényét.

Az Építési Tanácsadó című vállalatból, Gonda Béla miniszteri műszaki tanácsos és műegyetemi magántanár e közérdekű művéből megjelent a 4-ik füzet, melynek tartalmát az ács-, asztalos-, bádigos-, cse-répfedő-, lakatos-, mázó-, üveges-, kárpitos-, parke-terző-, táviró- és kutmunkára vonatkozó építési feltételek, továbbá a körüti és vízi építkezésekre vonatkozó általános s az utépítésnél előforduló föld- és sziklamunkákra vonatkozó részletes feltételek képezik. A füzethez a frankfurti vásárcsarnok sikerült homlokzati és keresztmetszeti rajza van mellékelve. Az Építési Tanácsadó megjelenik 2 ives füzetekben. Egy füzet ára 30 kr. Előfizetni lehet rá és pedig egy évre (18 füzetre) 5 frt 30 krral, félévre 2 frt 70 krral. Az előfizetés vagy megrendelés ifj. Nagel Ottó könyvkiadóhivatalába Budapestre, Muzeum-körut a Nemzeti színház bérházában küldendő.

Helyi és vidéki hírek.

Lapunk jövő száma a közbeeső ünnep miatt csak szombaton, aug. 17-én fog megjelenni.

Kérem. Lapunk azon tisztelt előfizetőit, kik előfizetési díjaikkal még hátrálékban vannak, tisztelettel kérjük hátrálékaik mielőbbi szíves beküldésére.

Ő felsége vasárnap este 9 órakor utazott el Bécsből, hétfőn reggel 9 órakor Niedersedletzbe érkezett és innét Ferencz főherczeggel, meg kíséretével kocsin ment a Pillnitz-kastélyba, hogy a szász királynál tegyen látogatást; itt 11 órakor dejeuner volt. Fél kettőkor ismét elindult az udvar Niedersedletzről és 5 órakor Berlinbe érkezett, a hol a lehető legszívesebb fogadtatásban részesült.

Személyi hírek. Gróf Bethlen András főispán ur a ma reggeli vonattal Hidvégre érkezett, honnan holnap reggel fog városunkba jönni. Gróf Bethlen Gábor főispán Kolozsvárról ma reggel székhelyére Segesvárra érkezett.

Megerősítés. A vallás és közoktatási m. kir. miniszter főreáliskolánk rendes tanárát Dr. Miksa Sándort, jelen állásában végleg megerősítette.

Előléptetés. A király ő felsége, — mint teljesen hiteles forrásból értesülünk — az e hó 18-án közbe-tesendő honvédségi kinevezésekkel egyidejűleg brassói honvédszászlóaljunk köztisztviselőiben álló őrnagy parancsnokát, a kitűnő katonát s derék embert, Habrovsky Frigyes alezredessé nevezte ki. Gratulálunk!

Egyházi főfelügyelő. A brassómezei ág. ev. magyar esperesség főfelügyelőjévé Fabiny Gyula kir. ítélőtáblai bírót választotta Marosvásárhelyről. Ugyanőt választotta elnökévé az esperességi gyámintézet. Mint értesülünk, a főfelügyelő ur az e hó 19—22-én tartandó egyházkerületi közgyűlésre városunkba jön.

Épülő gyárak. A zernesti cellulose-gyár és a botfalvi cukorgyár építése rohamosan halad. Annysira vannak mindkét helyen, hogy e hóban valószínűleg már felállíthatják a gépeket is. A gyárak üzeme az idén még megkezdetik.

Eljegyzés. Fiaik Henrik ág. ev. főgymnasiumi konrektor kedves és művelt leányát Elise kisasszonyt eljegyezte főreáliskolánk kitűnő tanára Dr. Miksa Sándor.

† Bedekovich Kálmán horvát-szlavon miniszter, a magyar kormány egyik legrégebbi tagja, aug. 10-én meghalt. Országsszerte őszinte és mély részvétet foglalt fel a gyászír, mely e galambszívű, nyájas, szeretetreméltó és rokonszenves kormányférfi elhunytát tudatja, a ki nemcsak hivatali állásánál, de tetteivel bebizonyított benső meggyőződése, érzelmei és egész egyéniségénél fogva mintegy megtestesülése, mintaképe volt a magyar-horvát testvériségnek. Kevesekről lehet annyi joggal elmondani, mint ő róla, hogy jó horvát és egyúttal egész lelkében jó és igaz magyar érzületű ember volt, ki ebbeli lelkületének nemcsak az újabb alkotmányos kormányszakban, de azelőtt jóval, nehéz időkben is kegyeleltre, hálás emlékezetre kötelező tanúbizonyságait adta.

A főreáliskola új palotája készen áll. Monumentális épület, a mely a megnyitott új utcában dominálni fog. Az új épület tervezője is, építője is meg lehet elégedve munkájával, az iskola pedig büszke lehet új s állandó otthonára.

Székely kitelepítés. Az E. M. K. E. székely te-
lepítő osztálya csütörtökön, azaz e hó 15-én d. e. 11 órakor Horváth Gyula orsz. képviselő elnökle-
te alatt gyűlést tart az „Európa” szálloda emeleti I. sz. termében.

Az E. M. K. E. szamosújvári közgyűlésére jelent-
kezések e hó 14-ig, azaz szerda délig még elfogad-
tatnak Szterényi József titkárnál.

Gyorsvonat. A Kolozsvár s Brassó között beve-
zetendő gyorsvonat ügye közvetlen csatlakozással Ro-
mániával, tárgyalás alatt áll már az államvasutak igaz-
gatóságánál. Valószínű, hogy közelebből már beve-
zettetik e vonat is emelésére a torgalomnak.

Felfüggesztett egyházi előljárók. Apácáról érte-
sítik lapunkat, hogy az ottani ág. ev. egyház világi
előljárói egyházi számadások ügyében felfüggeszt-
ettek.

Öngyilkosságok. Két öngyilkosság történt me-
gyénkben: egy katona, ki főbe lőtte magát, minek oka
ismeretlen. Kaufmann Jakab hosszufalusi állatorvos,
ki hír szerint bűnös üzemeken rajta kapatván, így
kerülte el az igazságszolgáltatás kezét.

A dalárda bucsuestélye szombaton este szépen
sikerült. Közönség — különösen nők — szép szá-
mban voltak. A bucsuzó dalárda igen sikerült dalokka
fűszerezte az estélyt, mely nagyon kedélyesnek mond-
ható. Felkészöntőkben sem volt hiány. Az első felkő-
szöntőt Koós Ferencz mondotta, jó utat s dicsőséges
visszatérést kívánva. Felkészöntöket mondtak még,
Szász Károly (lelkész) a dalárdára, Killyéni Endre a
dalárda nevében a közönségre, Mally Nándor Koós
Ferencz kir. tan. tanfelügyelőre; dr. Deák Albert
Killyéni Endre dalárdai elnökre, Koós Frank karnagyra.
Ezeket kívül sok más szép felkészöntő is mondatott.
A vacsorát kedélyes táncz követte, mely hajnali 2 óráig
tartott.

Megyei ügyek. Brassó megye aug. havi közigaz-
gatási biz. ülése kivételesen szerdán fog megtartatni.

Jótekonyczélú dal- és zeneestély. A brassói ág.
hitv. ev. magyar egyházközség javára — mint emli-
tettük — folyó 1889. évi augusztus hó 20-án este
8 órakor a tiszai ág. hitv. ev. egyházkerület közgyű-
lése alkalmából a „Nr. 1.” nagyerőműben tánczczal
egybekötött zártkörű dal- és zeneestély rendeztetik.
Az estély műsora következő: „Rákóczi-nyitány” Kéleri
Bélatól; előadja a városi zenekar. „Tavaszi hit”
Tschirch R.-tól; előadja a nőikar. Czitera-solo „Tann-
häuser”-ből Wagner-től; előadja Köpe Ida k. a. „Oh ne
tűnj el szép álom” magán dal Abt F.-től; zongora ki-
sérlet mellett előadja Langer Dóra k. a. „Éji zene”
Füvöla és vadászskürtre Tittl E.-től; előadja a városi
zenekar. „Vigjáték-nyitány” Kéler Bélatól; zongorán
előadják Köpe Melida és Gödri Anna kisasszonyok.
„Szavaltat”, Köpe Lujza k. a. által. „Ábránd és Ballet
Jelenet” (Op. 100) Beriottól; hegedűn és zongorán előadják
Honigberger Helén és Roza kisasszonyok. Legújabb ma-
gyar népdalok Jaschik Gyulától; előadja a nőikar. Daleso-
kor, egyveleg Neibig A.-tól; előadja a városi zenekar.
Az estélyre jegyek előre válthatók a meghívó elömu-
tatára mellett Folyovics Miklós ur kereskedésében és
Józsa Mihály tanító urnál; az előadás estéjén a pénz-
tárnál. Belépti díj: személyjegy 1 frt. o. é., családijegy
3 személyre 2 frt 50 kr., tanulóijegy 50 kr.

A brassói magyar dalárda holnap este indul el
a rendes személyvonattal a szegedi dalárversenyre. —
Az utazók névsora következő: a.) Ágoston Lajos fő-
gymn. tanár, Bartalis Serafin, Szent-Ferencz-rendi ál-
lozár, Bregyán J. iparos. Gyertyánffy Emil, borkeresk.
Dr. Otobán Nándor, honvéd ezredorvos, Veres György,
iparos. Vitéz Károlyné urasszony. Szász Károly, rom.
k. tábori lelkész. b.) Működő tagok: Frank Lipót kar-
t. ügy. Binder Jenő főreáliskolai tanár. Biró Sándor,
főlelemt. isk. vezértanító. Csery Gyula, iparos. Péter

János, iparos. Raidl Sándor, főreáliskolai tanár. Breit-
meyer Adolf, aranyműves. Józsa Mihály, evangélikus
hitoktató. Márk Lajos, iparos. Vitéz Károly, iparka-
marai tisztviselő. Wolfmann Dávid, szakiskolai műve-
zető. Bournáz Ernő főgymn. tanár. Farkas Gergely,
iparos. Fink Adolf ügyvédi irnok. Lengyel József
főlelemt. isk. tanító Lázár Lajos, vasuti pénztáros. Spal-
ler József, főlelemt. tanító. Haydn Hugó, főgymn. tanár.
Kelemen András, iparos. Killyéni Endre, polgáriskolai
tanár. Moringer Károly, pénzügyi igazgatósági tisztvi-
selő. Teglas Lajos, ev. ref. énekvezér és hitoktató.

Egy oláh őrnagy bravourja. Predeáról kapjuk
e hó 10-éről keltező következő tudósítást: A prede-
áli pályandvar egyhangu életét ma egy nagy feltűnést
keltett eset zavarta meg. Ugyanis a vámvizsgálat után
mindenki tartozik az ajtónál álló oláh sergántnak
(örmester) utlevélét megmutatni, hogy úgy kiléphessen
a perronra. Többek között egy igen elegáns külsejű
ur is akart ma a sergánt előtt elhaladni, mire ez
utlevélének felmutatását kérte. A megszólitott uri em-
ber azonban jobbnak látta, a kötelességét teljesítő ka-
tonát egyszerű kérésére háromszor úgy arczul legyin-
teni, hogy szegénynek csak úgy vaczogott bele a foga.
Az eset kinos feltűnést keltett. Szemtanui voltak e bru-
tális tettnek: két előkelő magyar képviselő, a magyar
s román tisztviselők, egy polgári ruhában lévő román
katonatiszt s a nagyszámu utazó közönség. A brutális
»ur« mert ez a látszólagos ur tényleg kocsis, kérdőre
vonatván a rendőrfőnök által, igazolta magát s ezért
szabadon bocsátott. Ha tudni akarják e hős kilétét,
megmondom: Pavlo román őrnagy. Ilyen hősökkel fe-
nyegtet minket a »Tribuna«.

Orvosi tanácskozás végett Budapestre ránduló-
nak a Dr. Glück-féle vizgyógyintézetben Budapest, vá-
rosligeti fasor 11. sz. különösen oly egyének számára,
kik csak rövid ideig óhajtanak a fővárosban maradni
s itt tanárt vagy más hírneves orvost consulálni, az
intézet egy részében kényelmes szobák rendeztettek
be. A szobák napi ára és a teljes ellátásért járó díj
olcsóbb mint bármely hotelben, az elköltözés bármi-
kor történhetik minden további kötelezettség nélkül,
az itt lakók pedig azon előnyben részesülnek, hogy az
intézetben két orvos van, a tanárok és egyéb orvo-
sok konsiliumra való meghívása az igazgatóság által
eszközöltetik, fürdők, massage, villanyozás és egyéb
szakszerű elbánásról az intézetben gondoskodva van
és hogy az intézet, mely minden kényelemmel be van
berendezve, a városliget legszebb helyén, kert köze-
pén fekszik, alig 5 percznyire a központi indóháztól,
100 lépésnyire az Andrássy uttól, kényelmes közleke-
déssel bír a várossal és telefontalál el van látva. Ezen
intézet, melynek igazgatósága a hozzá intézett kérdé-
sekre postafordultával választ ad, valamint a kapcsola-
latban lévő vizgyógyintézet, mely egész éven át nyitva
van, a tisztelt közönség figyelmébe ajánlatik.

Közzgazdaság.

Egy nagy hazai ipartelepről.

Versecz, 1889. aug. 8.

A „Brassó” szüntelen törekvése, a hazai ipart
emelni és fejleszteni, nem lévén ismeretlen előttünk
sem, bár nagy távolság választ el Brassótól, engedje
t. szerkesztő ur, hogy tanító-egyesületünk egy érdekes
kirándulásáról, illetőleg egy nagy hazai gyártelep meg-
látogatásáról néhány sort írjak b. lapjának.

Rendkívüli érdekltséget keltett bennünk a
»cognac-gyár« megtekintése és mi voltunk a legelső-
k, kiknek szerencsénk volt a gyár tulajdonosainál magun-
kát bemutatva, tisztelgethetti. A gyártulajdonosok neve
Lengauer, kinézésük idegen származást árul el s rend-
kívül meg voltunk lepve, s midőn egy üvegecske cog-
nacnak átnyújtása alkalmával e szavakat hallottuk:
»Mélytáztassék megköszölni, ez hazai gyártmány.«

Megvalljuk, hogy mi ugyan nem sokat értünk a
szesz italok megbírlásához, de cognac nem lévén
idegen ital előttünk, s nem győztünk eléggé csodálkozni
azon, hogy a hazai gyártmányt t. i. a verseczi Len-
gauer féle cognac ár és minőség tekintetében nem
hagy maga után, de yersenyképes is minden tekintet-
ben akármely más hazai vagy külföldi cognaccal. Az
igen tág gyári helyiségek gépekkel és kazánokkal, mű-
hely és pinczékkal jobb fajta borokat tartálnak kész-
letben s melyekből a cognac készül. Lengauer testvér
urak, miután mindég nagy készlettel kell rendelkezniök
a borból kicsinyeben és nagyban is árusítanak el jó-
ság és minőségükhöz arányosítva — mesés olcsó
árakon.

Rövid ideig tartott ottlétünk után mintegy 200
tanító és tanítónő köszöntött be a vendégszerető gyá-
ros udvarába, hol száz-meg-száz egészen új hordócs-
kák szolgáltak székek helyett. Három terített nagy
asztal várta a fáradt vendégeket üdítő szerekkel s mint
a sáskahad, gyakorolták romboló tetteiket jobbnál
jobb eledelen és kitűnő italokon.

Nagyon természetes, hogy itt a kedélyek is fel-
hevültek és tősz tősztot követett Lengauer testvér
urak és ezeknek bájas és szeretetre méltó kedves ne-

jeik voltak a felkészöntéseknek gyupontjai. De nem
egyedül a gyárosok és kedves nejeiket illette a kö-
szönet, hanem a tanítók tisztelgetéire megjelent Wachtl
magyar honvédezredes ur ő méltóságát is — ki el-
jött, hogy részt vegyen a délmagyarországi tanítók
közepette hazánk azon elemének örömeiben, mely hi-
vatva van az országnak támaszfalait felállítva, hazánk-
nak derék és lelkesülni tudó polgárokat nevelni s
majdnem szünni nem akaró éljenzések követték az
ezredes urnak azon szavait, miszerint a magyar hon-
védség tisztikara is egy kiegészítő része a tanítóknak
s mig ezek a gyermekeket a hazaszeretet szent esz-
méjében oktatják, a magyar honvédtisztek a hazasze-
retet magasztosabb fogalmában, a gyakorlati téren öl-
tenek a férfias ifjuban bátorsággal párosult valódi
hazaszeretet s mig a tanítóság ép oly fontos teendő-
ket végez, mint a haza védelmére kirendelt honvéd-
ség, és mivel ezek együttes működése hozhatja csak
meg a haza jóvoitát, s miután ezek a nagy hazának
nélkülözhetlen közegeit képezik s végül, mert mindkét pa-
lya a küzdelem terén mozog, poharát emelé, a szabad
ég alatt kérve a mindenhatót, hogy a magyarok istene
erőt és kitartást adjon a délmagyarországi tanítóknak,
hogy jó hazafiakat, kitűnő magyarokat neveljenek, kik
majdnem oly vendégszeretők legyenek, mint aminők
a délmagyarországi első cognac gyár tulajdonosai Len-
gauer Testvér urak kedves nejeikkel.

Korszerű egészségügyi tanulmány.

Az embert szakadatlanul környezik a veszélyek
különböző nevei. Ott áll tehetetlenül, kitéve az elem-
nek s mialatt a létező való küzdelem mindek erejét
igénybe veszi, a senyvedés megemészt, lassan láthatat-
lan módon nehezedik a betegség áldozataira, befele-
kelődik a velőbe, melyet fokozatosan felemészt, úgy
hogy nem ritkán már nagyon későn ébred az ember
a borzasztó tudatra. Ekkor aggodva keres menedéket
s segílyt. A már nagyon előhaladt gyógytudomány
gyakran rántja ki a szerencsétlent a sir torkából is,
összekutatja az állat- s növényvilágot, a levegőt, vizet
s földet, s az egész természetet, hogy ellenszert talál-
jon. És a természet nem szűkölködik ily adomá-
nyokkal.

A legborzasztóbb s legelterjedtebb bajokhoz két-
ségtelenül az emberi szervezet leglényegesebb szervei-
nek, a vesének és májnak betegségei tartoznak. Tény
legalább, hogy ezek okozzák a legtöbb halálesetet.

Itt is megfietlen talány előtt áll még a tudo-
mány, erőtlentül hanyatlanak alá geniuszának szárnyai,
melyekkel oly gyorsan emelkedett fel a magasba. Ámde
az ember ezen kínjai iránt is kegyes a természet, a
mennyiben felfedezte az eddigi egyetlen szert, mely
megakasztja s meggyógyítja ezen borzasztó betegsége-
ket: a Warner Safe Curet.

Mint a világ minden horderejű találmánya, úgy
ez is eleintén sok ellenségeskedésnek és rosszakarat-
nak volt kitéve, minthogy — fájdalom — az életben
a haszontalan és rossz sokkal gyorsabban ver gyöke-
ret, mint az emberiség javát czélzó, jótékony intéz-
mények.

Lassan, de határozottan tört végre ez a szer-
utat magának; mert hisz, nem is lehetett másként s
ma már ezer meg ezer oly személy, ki vese- vagy
májbajban szenvedett, kísértette meg ezen szer kitűnő
gyógyerejét s ismerte el gyógyító hatását, melyet ma
már sok elfogulatlan orvos sem tagad, sőt dicsérőleg
elismer. E gyógyszer számtalan embernek adta vissza
már elvesztettnek hitt életét, úgy hogy oly orvos, a
kinek csakugyan érdekében van, haladni egyrészt a
korral, másrészt betegeit megmenteni, szívesen ismeri
el e szer kitűnő voltát. Hogy mindazonáltal még ma
is fordulnak elő esetek, midőn előítélet vagy tájéko-
zatlanság megvető ítéletet mond e szerencsés felfede-
zésről, az szemben a hatalmas eredményekkel, melye-
ket ez elért, figyelembe sem jöhet.

Egy üveg ára 2 frt; kapható Kugler Ede gyógy-
szerésznél Brassóban.

Süketeknek. 155 18--50

Egy egyén, a ki egy egyszerű szer által meg-
gyógyult 23 évi süketsegből és fülzugásból, kész annak
leírását német nyelven mindenkinek ingyen elküldeni
Czim: J. H. Nicholson, Wien XI., Kolingasse 4

Brassói piaczi árfolyam.

— A pesti m. keresk. bank jelentése. —

Brassó, 1889. augusztus hó 13-án.

Róman pairpénz à 20 frankos	9.47 vétel	9.50 eladás
• Ezüstpénz à 20	9.42	9.45
Napoeleond'or (aranypénz)	9.48	9.50
Török lira	10.70	10.72
Arany	5.60	5.62
Orosz papírrubel	123.—	125.—

Társszerkesztők:

— Nagy-Küküllő megye részéről Horváth László (Segesvár.)
Kis-Küküllő megye részéről Gyöngyössy István (D.-Szent-Márton)
Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Szterényi József.

Szám 55.—1889. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alólikt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. törv.-czikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a fogarasi kir. járásbíró 1889. évi 348. számú végzése által 1889. évi február hó 1-ső napján fogarasi Zakariás Márton javára Herzsényi Bálint ellen 125 frt tőkéből határalév követelés erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság felülfoglalt és 352 frtra bécsült szobabutorok és zongorából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a fogarasi kir. járásbíró 1889. évi 2896. p. sz. alatt kelt kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén, vagyis Fogarason alperes lakásán leendő eszközésére 1889. augusztus hó 24-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szán

dékozők ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 10-ik §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsárón alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. törv.-czikk 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Felhivatnak egyúttal mindazok, kik a lefoglalt s most elárverezendő tárgyakra elsőbbséggel bírnak és ez a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, miszerint elsőbbségi igényeiket az árverés megkezdéséig szóval vagy írásban alólikt végrehajtónál az 1881. évi LX. t. cz. 111. és 112. §§-ai értelmében a különbeni következmények terhe alatt bejelenteni el ne mulasztják.

Fogarasi, 1889. augusztus hó 9.

Gyárfás Ferencz, kir. bírósági végrehajtó.

(331) 1—1

Fontos műkedvelőknek!

Ezennel van szerencsém az igen tisztelt műkedvelők b. tudomására adni, hogy műintézetemet egy a t. műkedvelő urak részére külön berendezett másoló és retouchirozó osztállyal nagyobbitottam. A lemezek előhívását, a pozitív- és negatív-vetoucht, minden létező módon való másolást, felragasztást és simitást és végül a képek clichirozását tudományos czélokra és képes lapok részére a lehető legolcsóbb árak mellett elvállalom.

Mély tisztelettel

WEINWURM ANTAL,

photo-chemigraphiai műintézete.

Budapest, IV. Károly-utca 3.

(328) 1—1

Bécs.
Wien im Stadtbezirke Wieden.
Hauptstrasse 7.

Hotel „Goldenes Lamm“

az idegenek hivatalos lajstroma szerint egyike a leglátogatottabb szállodáknak, az Opera- és Kärntnerringhez legközelebb s Bécsnek legszebb, legnagyobb forgalmu, s mindennemű látványosságainál fogva legérdekesebb részében.

Szobák 1 frttól feljebb és olcsó családi lakások.

Mintaszertű tisztaság.

100-nál több vendégszobával.

Nyomatott szobaárak mindenütt kifüggesztve.

Elismert jó vendéglő.

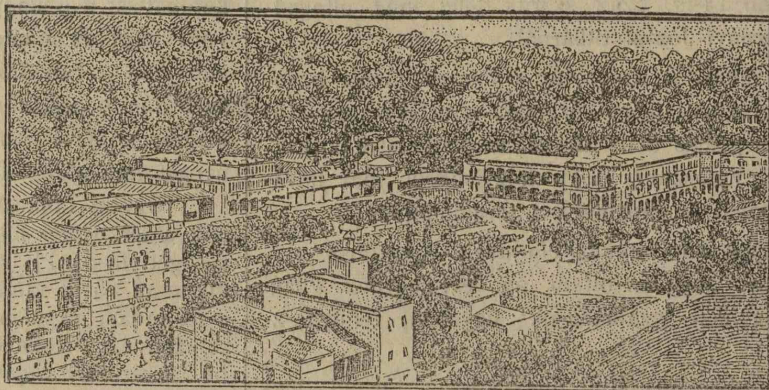
A déli és központi államvaspálya-udvarokhoz vezető uton.

(282) 10—17

Kührer J. tulajdonos,

HERKULESFÜRDŐ

MEHÁDIA mellett.

Herkulesfürdő világhírű kén- és sós vizei 56° C.-ig menő természetes hőfokkal, a többek közt a következő kórokat gyógyítják: az idült izom- és izületi csúzt, idült köszvényt, alhasi pangást, aranyerőt, a májnak vérrrel való túlteltesége folytán létrejött sárgaságot, váltólázat, görvéllykört és más alkati betegségeket, idült higanymérgezt, sülyt, bőrbántalmakat, ideges fájalmakat, különösen az ugynevezett Ischiast (Hexenschuss), az alászállított erők által okozott hűdéseket, a vizeleti és nemi szervek bántalmait, idült bőrbetegségek és a külbőr fekélyeit, sebeket, izületi zsugorodásokat.

1887-ben Erzsébet királyné ő felsége hat heti tartózkodással szerencsélte ezen fürdőt.

A gyógyulást keresők nemzetközi találkozója. A vendégek névsorában évről-évre az egész világ minden tájéka képviselve van; különösen nagy látogatottságnak örvend ezen fürdő Románia arisztokratikus köreiből, Szerbiából, Bulgáriából, Törökországból, Egyiptomból, Francia- és Németországból.

Idény kezdete május 15-én.

Elragadó fekvés az óriási hegyektől övezett Csema-völgyben. Pompás fürdőpaloták valamennyi forrás számára. Nagyszerű szállodák. Gyógyterem. Mulatságok. Zene. Séta- és kiránduló helyek. Hegyi utak. Massage; svéd-gyógytornászat; villanyos fürdők.

A Bécs—Budapest—Orsova—Bukarest—Konstantinápolyi vasutvonal állomása. Exkeleti Expressvonal összeköttetés és Menetdíj-kedvezmények. Hajó-összeköttetés valamennyi dunamenti országgal Orsován át, mely utóbbi Herkulesfürdőtől két vasuti állomás. Bécsből 14, Budapestből 9, Párisból 41, Bukarestből 10, Rustsukból 16, Craiovából 41/2, Konstantinápolyból 29 óra alatt elérhető.

Valamennyi intézet és épület telefon összeköttetéssel és villanyos világítással bír.

Kedvező időjárás. Pormentes, ozonduz levegő, védett helyzet. Természeti szépségek, buja vegetáció, ritka fauna. — A fürdőorvosokkal minden európai és keleti nyelven értekezhetni.

Az igazgatóság.

Bor-árulás nagyban és kicsinyben

100 literen felüli mennyiségben.

Vizhez való jó asztali bor 12—14 frt.

Medgyesi ó-bor 22 „

1882-beli fehér bor 26 „

Villányi vörös bor 34 „

1885-beli finom muskotály 45 „

Literes üvegekben is felüli borok a legutányosabb árért árultatnak.

Papp Ferencznél,

Nagy-utca 504. ház szám.

(308) 9—*

HIRDETÉSEK

felvétetnek
a kiadó-hivatalban.

Német-Palánka, 1887. Arany-érem.		London, 1878. Disz-oklevél.		Páris, 1867. Bronz-érem.		Bécs, 1873. Érdem-érem.		Budapest, 1885. Nagy disz-oklevél.	
CSIK JÓZSEF es. és kir. kizárólag szabad. első szerémi vizhatlan mészgár									
Beocsinban. Központi iroda és raktár: Budapest V., Rudolf-rakpart 8. ajánlja a t. építész és építőmester urak, építkezési vállalatok, földbirtokosok, községi és egyházi előjáróságok, vala- mint a n. é. építő közönség becses figyelmébe saját gyártmányu Portland cement és vizhatlan meszt, melyek mindenkor egyenlő jó minőségben szállítanak. Arjegyzék s magyarázat kívárra készséggel megküldetik.									
Kecskemét, 1872. Ezüst-érem.		1875. Ujvidék. Arany-érem.		Szeged, 1878. Érdem-érem.		Trieszt, 1882. Arany-érem.			

„MARGIT“

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS“

Vegyelmelve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénsavtartalma kiváló hatásnak bizonyult különösen **tiúdbántalmaknál** a hol a szabadszén-sav csekélyebb jelenléte megóvjaa a beteg a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a félig kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatásu alkatrészeknek a beteg testébe való gyors és biztos felvételét szolgálja. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabadszén-savtartalmában erősebb ásványvizek, mint a **seltersi-gleichenbergi, tiúdbajokban**, különösen **tiúdvérzéséknél** már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tiúdbeteg**ek klimatikus gyógyintézeiben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorfbán**, a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: **Dr. Korányi, Dr. Gebhardt, Dr. Navrátil, Dr. Poór, Dr. Kétly, Dr. Barbás**; Bécsben: **Dr. Bamberger, Dr. Duschek** stb. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a **légző-, emésztő- és húgyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mintivóviz
präservatív-gyógyszernek bizonyult legközelebb Triest-Flumében KOLERA megbetegedés ellen a

„MARGIT“ borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos
főraktár

ÉDESKUTY L.

m. kir. és szerb.
k. udv. ásvány-
víz szállítónál,
Budapest.

Ugyisint kapható minden gyógyszer tárbán, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.